

ikke kan slaag ind paa en Vej, som vilde føre til, at de ældre Professurers Kvalifikationer skulde bedømmes først af Administrationen, af hvilken det til syvende og sidst ikke kan forlanges, at den skal forstaa sig indgaaende derpaa, og dernæst bedømmes af Folkethinget, af Rigsdagen, som ganske sikkert heller ikke forstaaer sig stort derpaa. Jeg tror derfor ikke, at det vilde være en heldig Ordning af den Sag.

Tauber: Naar jeg tager Ordet paa et saa sent Standpunkt af Diskussionen, ønsker jeg at holde mig mere til den praktiske Side af Sagen og ikke at fordybe mig i de Betragtninger over de forskjellige Studiers Karakter og Retning, som ere blevne saa rigelig fremsatte og drøftede af flere ærede Talere. Jeg skal da først tillade mig overfor den ærede Minister at gjøre gjældende, at det Forslag, der foreligger, er ganske vist overveieende en Lønningslov med nogle saa Stærk af Organisationspunkter i sig, nemlig for saa vidt det ogsaa handler om Ansættelse af nye Professorer, Drettelse af flere nye Lærerplasser, men idet denne Lov forelægges for Rigsdagen, aabnes der for os en Afgang, som vi ellers ikke have, til at gjøre vor Mening om Organisationsforholdene ved Universitetet gjældende, og man kan ikke fortaente Rigsdagen i, om den gjør den gjældende med stor Bestemthed, da den saa sjældent har Leilighed dertil, og da der er saa rig Marsag dertil. Jeg vil ikke gaa saa vidt, at jeg siger, at Antagelsen af de Meninger, der her gjøres gjældende, stilles som Betingelse for, at man overhovedet vil indlade sig paa Spørgsmaalet om Lønningsforholdene, men til en vis Grad er det dog Tilfældet, og dersom der ikke fra Administrationens, fra Kultusministeriets Side tages Hensyn til de Ønsker, som nu have fundet Udtryk i dette Thing, kan man heller ikke vente, at dette Thing vil stille sig imødekommende overfor de Krav, som fra Kultusministeriets Side stilles til os. Dette Forhold, tror jeg, den ærede Kultusminister ikke bør lade ude af Betragtning, idet han kommer til os med dette Lovforslag, hvorved der kræves saa stor Forhøielse af de enkelte Professurers Lønninger og saa stor Forhøielse af Universitetets Budget for alle kommende Tider eller i alt Fald for lange kommende Tider. Jeg tror ikke, at den ærede Minister kan skyde det fra sig som Noget, der overhovedet ikke hører hjemme i denne Lov, og som Noget, der meget vanskeligt lader sig ordne. Det er ganske vist, at Meget af hvad der her har været Tale om, ikke lader sig udtrykke i Lovform og foreskrive ved Lov, men hvad

der kan ordnes dels ved udtrykkelige Bestemmelser i en Lov, dels ved bestemte Aftaler mellem Repræsentanterne og Regjeringen, er de egentlige Organisations - Spørgsmaal, Ordningen af Examenstøbet og derigjennem Ordningen af den Undervisning, som skal føre til Examen og forberede til Examen. Det er Ordningen af Universitetets Bestyrelsesforhold, som kun i ringe Grad er bleven omtalt her, som jeg vil omtale. Jeg kan ikke Andet end slutte mig til de Ønsker, der ere blevne udtalte fra flere Sider om, at ligesom det lægevidenskabelige Fakultet ved Siden af den udmærkede videnskabelige Karakter, som dette Fakultets Undervisning har, tillige er en udmærket praktisk Lægestole, paa samme Maade maatte ogsaa det theologiske og det juridiske Fakultet lægge an paa mere og mere at udvikles til at blive en praktisk Præsteskole og en praktisk Retsstole, samtidig med, at Studiernes videnskabelige Karakter ikke bør opgives. Dette gjælder om disse tre Fakulteter, som særlig lægge an paa Fagdannelse, fortrinnsvis paa Uddannelse til bestemte praktiske Fag, til hvilke der fra Statens Side med fuld Ret kræves videnskabelig Dannelse. Paa den anden Side kan jeg slutte mig til de Anhydninger, der ere fremkomne fra flere Sider om, paa hvilken Maade dette burde gennemføres. Man maa nemlig ikke nu ved Undervisningen have overveieende den videnskabelige Uddannelse for Øie og paa en Maade tumle sig gennem Videnskabens uendelige Omraade uden at kunne finde hverken Begyndelse eller Ende, uden at det lykkes Begynderne i Videnskabens, hvilket Studenterne jo ere, at finde nogen Begyndelse eller Ende derpaa, men man maa lægge an paa at bibringe de Studerende i det theologiske og det juridiske Fakultet en encyklopædiske Undervisning, en Undervisning i Videnskabernes positive Indhold, og for at tilfredsstille de videnskabelige Fordringer, der, som sagt, ingenlunde bør tilside sættes, maa man tillige kræve, at en vis Del, en vis Gren af den paa gjældende Videnskab gjøres til Gjenstand for et mere indgaaende videnskabeligt Studium, og at der stilles større Fordringer i saa Henseende. Med andre Ord, som det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgtreds (S. Holm) sagde, Examinerne bør indrettes i disse Fakulteter i væsentlig Overensstemmelse med de frie Magisterkonferentser, der ere oprettede i det filosofiske og det naturvidenskabelige Fakultet, forsaavidt der ikke i disse findes Embedsexamen. Dette er et Organisations - Spørgsmaal, et aldeles administrativt Spørgsmaal, og at der virkes i den Retning, at man vil gaa frem i den Retning, selv om